

ABSTRAKT

Aktivizační metody ve výuce jsou v dnešní době často diskutovaným doplňkovým vyučováním k výuce klasické. V rámci těchto metod je kladen důraz na aktivizaci žáka, tedy na povzbuzení jeho zájmu při realizaci dané aktivity, avšak zároveň je zde výhodná možnost pro učitele ovlivňovat a upřesňovat konkrétní cíle, aby odpovídaly požadavkům RVP a ŠVP.

Jedním z cílů práce tedy bylo zmapovat problematiku aktivizačních metod se zaměřením na projektové vyučování a badatelsky orientovanou výuku a sestavit výběr námětů aktivit, které využívají aktivizační metody se zaměřením na téma sacharidy v podobě rešerše. Dalším cílem této práce bylo navrhnout výukovou aktivitu využívající aktivizační metody na téma sacharidy (téma v rámci organické chemie, které je sice pro žáky relativně více náročné, avšak neméně důležité) a tuto aktivitu pilotně ověřit. Návrh aktivizační metody s aspekty projektového vyučování „Seznamujeme se se sacharidy“ byl reálně ověřen v 9. třídě ZŠ Vilémov v roce 2021, a to v rámci vyučovacího předmětu Chemie. Žáci na aktivitě pracovali ve skupinách a výsledkem bylo pět řešení aktivity (projektů), z nichž se jednalo o čtyři prezentace a jeden poster. Ověření tohoto návrhu bylo provedeno za pomoci využití myšlenkových map, které byly žákům předloženy na začátku aktivity a poté na konci, tedy po skončení projektu. Pro zjištění postojů žáků byl využit nástroj IMI. Sledováno bylo, jak navrženou aktivitu vnímají žáci z pohledu zájmu, úsilí a užitečnosti. Z výsledků porovnání myšlenkových map je jednoznačné, že si žáci po absolvování projektu rozšířili své znalosti (kvantitativní nárůst různých pojmů) v rámci tematiky sacharidů a taktéž se zvětšil tematický rozsah jednotlivých podkapitol, neboť mezi pojmy vyskytující se na začátku projektu se vyskytovaly především pojmy, které souvisejí s výskytem cukru v potravě. Po skončení projektu pak byli žáci schopni zmínit pojmy nejen související s výskytem cukrů v potravě, ale taktéž jejich klasifikaci, zástupce a jejich souvislost s energetickým metabolismem. Součástí ověření návrhu této aktivity byl také dotazník IMI, který sledoval, jak navrženou aktivitu vnímají žáci z pohledu svého zájmu, úsilí a užitečnosti. Výsledkem tohoto ověření byly pozitivní ohlasy a můžeme tvrdit, že žákům se projekt líbil, věnovali mu dost úsilí a myslí si, že pro ně aktivita měla určitou hodnotu (užitečnost).